Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005515

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-10-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савонюк Ганна Олексіївна
2. Hanna Savonyuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 07-06-2023

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1263

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.11, 18.41.11.11, 18.41.45

Тема дисертації:

1. Жанрова традиція пасіону у музичному мистецтві XX-XXI століть

2. Genre tradition of passion in the musical art of the XX-XXI centuries

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 17.00.03 – музичне мистецтво – Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової, Міністерство культури та інформаційної політики України, Одеса, 2022. Велика кількість воєнних конфліктів (Ірано-Іракський, Сирійській та ін.), в тому числі російська агресія Росії проти України – є результатом духовної кризи людства. У зв'язку з чим, все частіше на перший план виходять запитання: для чого людина живе, який сенс її життя? Розуміючи, що матеріальний світ завжди є відображенням духовного стану, люди мистецтва сьогодні, як ніколи, звертаються до свідомості людини, створюючи музичні композиції на духовні теми, знаходячи відповіді у вищих законах буття. Сьогодні українська тема є домінуючою, оскільки до України прикуто увагу всього світу. Наразі важливими є теоретичні погляди українських митців, які фокусують увагу на безмежних можливостях української культури, роблять акцент на її відкритості до взаємодії з усім світом. Можна з

впевненістю сказати, що українську музику сьогодні вже не можна виокремлювати від музики інших країн, а треба розглядати в контексті багатомовної світової культури. Великий пласт останньої, як відомо, спирається на найвідоміші християнські мотиви, про які йдеться в найпопулярнішій та найстарішій книзі світу. Як відомо, понад 2000 років такою книгою для всього людства є Біблія. До текстів другої частини книги – Нового Заповіту – часто звертаються композитори сучасності, створюючи пасіони – музичні твори про останні дні життя Ісуса. В роботі простежено за розвитком жанру пасіону з часів Древнього Єгипту до сьогодення, від періоду Середнього царства, з часів існування драм-містерій на честь бога сонця Озіріса. Витоки обрядів на честь Озіріса та його жінки Ізіди лежать у далекому минулому первісного ладу, які Геродот називає «страстями». В дослідженні проведено паралель від Озіріса та Ізіди до Ісуса та його матері Марії. Особливістю жанру страстей є повнота сюжету, який взято з Євангелій, унікальних книг, що складаються з багатожанрових літературних творів (біографічні описи, діалоги, притчі, прислів'я та ін.). Біблія – єдина збірка, в якій представлено твори даного жанру (за висловом митрополита Іларіона). В роботі встановлено амбівалентну сутність Біблії, яка для кожного розкривається по-своєму. В дослідженні простежено за Реформацією та діяльністю М. Лютера (1483-1546), що вплинула і на появу нових конфесій (лютеранство, протестантизм та ін.), і сприяла зародженню нових музичних жанрів, зокрема, пасіонів. В роботі визначено взаємозв'язок між першим повним перекладом Біблії німецькою (1534) та першою слов'янською Біблією, яка з'явилась в Острозі (1581). В роботі визначено важливу роль Й. Вальтера (1496-1570), який пристосував католицькі страсті до потреб протестантів. Вершинним зразком пасіонів і сьогодні є твір Й. Баха «Страсті за Матвієм» (1727). В роботі представлено історію розвитку жанру пасіону від IV ст. в його поліморфному перетворенні: від слова до словесно-музичного чинника. Пасіони пройшли шлях жанрової трансформації: читання Євангелія – спів Євангелія – драматичне читання – страсті-мотет – страсті-драма – кантата – театралізовані страсті – страсна ораторія. Оновлення жанру продовжується, прикладом є сучасні зразки українських пасіонів (твори О. Козаренко, В. Гайдука, І. Щербакова та ін.). В дослідженні жанр пасіону представлено крізь призму явища хронотопу. Доведено, що axis mundi (вісь світу) представляє Христос, який поєднав собою все: і на небі, і на землі (центр всесвіту християн). За вихідний сучасний жанровий канон взято барокову модель пасіонів з опорою на структуру: арія-хор-хорал-речитатив, що наповнено текстами з Євангелій. Виконавцями сучасних страстей можуть бути різні склади колективів. В роботі простежуються перетворення жанрового канону пасіону у сучасному музичному мистецтві. У роботі відтворено класифікацію типів пасіонів за М. Друскіним: псалмодичний (твори Г. Шютца), респонсорний (О. Лассо); мотетний (Я. Обрехт). З середини XVI ст. з'являються нові типи страстей: протестантські (за деномінацією) та ораторіальні (за типом виконання). В роботі запропоновано оновлену класифікацію пасіонів та винесено пропозицію розрізняти пасіони за текстовим наповненням, за складом виконавців, за мовою написання та культурно-традиційним наповненням твору пропонуємо ввести національний тип пасіонів. Яскравим прикладом сучасного бачення жанру страстей з різними національно-культурними (інтернаціональними) ознаками пасіону в кожній з частин став проект «Passion-2000». Сумарний пасіон створено за чотирма Євангеліями різними мовами та різними композиторами: Т. Дуном, О. Голіховим, В. Римом, С. Губайдуліною.

2. A large number of military conflicts (Iran-Iraq, Syria, etc.), including Russia's aggression against Ukraine, are the result of the spiritual crisis of mankind. In this regard, more and more often the questions come to the fore: why does man live, what is the meaning of his life? Realizing that the material world is always a reflection of the spiritual state, people of art today, as never before, turn to human consciousness, creating musical compositions on spiritual themes, finding answers in the higher laws of existence. Today, the Ukrainian theme is dominant, as the world's attention is focused on Ukraine. Currently, the theoretical views of Ukrainian artists are important, which focus on the limitless possibilities of Ukrainian culture, emphasize its openness to interaction with the whole world. It is safe to say that Ukrainian music today can no longer be separated from the music of other countries, but should be considered in the context of multilingual world culture. A large layer of the latter, as you know, is based on the most famous Christian motifs, which are mentioned in the most popular and oldest book in the world. As you know, the Bible has been such a book for all mankind for more than 2000 years. Contemporary composers often turn to the texts of the second part of the book - the New Testament - when creating passions -

musical works about the last days of Jesus' life. The work traces the development of the passion genre from the times of Ancient Egypt to the present, from the Middle Kingdom, from the time of the existence of dramas in honor of the sun god Osiris. The origins of the rites in honor of Osiris and his wife Isis lie in the distant past of the primitive system, which Herodotus calls «passions». The study draws a parallel from Osiris and Isis to Jesus and his mother Mariya. The peculiarity of the Passion genre is the completeness of the plot, which is taken from the Gospels, unique books consisting of multi-genre literary works (biographical descriptions, dialogues, parables, proverbs, etc.). The Bible is the only collection that presents works of this genre (according to Metropolitan Hilarion). The work establishes the ambivalent essence of the Bible, which is revealed in its own way for everyone. The study traces the Reformation and the activities of M. Luther (1483-1546), which influenced the emergence of new denominations (Lutheranism, Protestantism, etc.), and contributed to the emergence of new musical genres, in particular, passions. The paper identifies the relationship between the first complete translation of the Bible into German (1534) and the first Slavic Bible, which appeared in Ostroh (1581). The paper identifies the important role of J. Walther (1496-1570), who adapted Catholic passions to the needs of Protestants. The supreme example of passions today is the work of J. Bach «Passio according to Matthew» (1727). The work presents the history of the development of the passion genre from the IV century in its polymorphic transformation: from the word to the verbal and musical factor. Passions have passed the way of genre transformation: reading the Gospel - singing the Gospel - dramatic reading - passion-motet - passion-drama - cantata - theatrical passions - passionate oratorio. The renewal of the genre continues, an example is modern examples of Ukrainian passions (works by O. Kozarenko, V. Haiduk, I. Shcherbakov and others).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Савонюк Г. Пасіони двох останніх століть: паралелі та точки перетину. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник. вип. 29. кн. 1. 2019. С. 64-73.
- 2. Савонюк Г. Пасіони О. Козаренка: жанровий синтез традиційного та інноваційного. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник. вип. 30, кн. 1. 2020. С. 46-51.
- 3. Савонюк Г. Поліморфність як композиційна основа жанру пасіонів. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник. вип. 30, кн. 2. 2020. С. 271-283.
- 1. Савонюк Г. Пассионы на пересечении XX–XXI веков как феномен мирового искусства. European Journal of Arts. Scientific journal № 1. Vienna. 2021. С. 113-116.
- 1. Савонюк Г. Новый взгляд на вечный образ Христа в современном отображении. Матеріали VI Міжвузівської науково-практичної студентської конференції «Композитор, виконавець, слухач у діалозі часу»: збірка наукових статей. Дніпропетровськ, Ліра, 2012 р. С. 5-10.
- 2. Савонюк Г. Сучасний музичний погляд на одвічний образ Христа. Збірник матеріалів XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції, т. 2. Київ: Видавництво Європейського університету. 2013. С. 94- 96.
- 3. Савонюк Г. Возрождение жанра пассионов на рубеже XX-XXI ст. Проблеми синтезу мистецтв у художній культурі. Матеріали дев'ятої міжвузівської науково-практичної студентської конференції:

збірка наукових статей. Дніпропетровськ: Ліра. 2016. С. 70-76.

- 4. Савонюк Г. Жанр сучасних пасіонів: звернення до витоків (на прикладі твору О. Козаренка «Страсті Господа Бога нашого Ісуса Христа»). Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції: збірка тез. Київ. 2017. С. 72-73.
- 5. Савонюк Г. Жанр сучасних пасіонів: звернення до витоків (на прикладі твору О. Козаренка «Страсті Господа Бога нашого Ісуса Христа»). Матеріали Міжнародної наукової конференції: збірка тез. Львів. 2017. С. 125-126.
- 6. Savoniuk H. Scripture – source of composer`s inspiration (to the 500 year of reformation). Музикознавча думка Дніпропетровщини: збірка статей. вип. 13. Дніпро, 2017. С. 117-128.
- 7. Савонюк Г. Сучасний погляд на жанр пасіонів (на прикладі твору О. Козаренка «Страсті Господа Бога нашого Ісуса Христа». Матеріали X міжвузівської науково-практичної студентської конференції: збірка наукових статей. Дніпро. 2018. С. 8-13.
- 8. Савонюк Г. Сучасні аспекти пасіонів. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю): збірка тез доповідей. Дніпро. 2019. С. 152.
- 9. Савонюк Г., Щітова С. А. Пасіони на перетині XX-XXI століть. Музичне мистецтво XXI століття – історія, теорія, практика: збірник наукових праць інст. муз. мистецтва Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І. Франка, вип. 5, Дрогобич. Кельце. Каунас. Алмати. Баку, Posvit 2019. С. 110-117.
- 10. Савонюк Г. Українські пасіони в контексті світового мистецтва як жанровий феномен. Матеріали Міжнародної наукової конференції: збірка тез доповідей. квітень Одеса. 2021. С. 132

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Олександра Іванівна

2. Oleksandra I. Samoylenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2071-9587

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=NvZ_xC8AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Оксана Олександрівна

2. Oksana Aleksandrova

Кваліфікація: д. мист., проф., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5106-8644

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

2. Zoryana M. Lastovetska-Solanska

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6606-9831

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грібінєнко Юлія Олександрівна

2. Yuliia Hribinienko

Кваліфікація: д. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4891-5157

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Світлана Вікторівна
2. Svitlana Osadcha

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0037-0787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бондар Євгенія Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бондар Євгенія Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Черноіваненко Алла
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна